

DANMARKS
NATIONALBANK

DANMARKS
NATIONALBANK

Framtíðar reiðupeningur

Til borgarar og fyrirtøkur

DANMARKS
NATIONALBANK

Til borgarar og fyrítøkur

Danski tjóðbankin er meginbankin í ríkisfelagsskapinum, og í Grønlandi og Føroyum verður sama seðlarøð nýtt sum í Danmark. Tá ið eldru donsku pengaseðlarnir og núverandi 1000-krónuseðilin fara úr gildi eftir 31. mai 2025, fara donsku pengaseðlarnir eisini úr gildi í Grønlandi og í Føroyum.

Í Føroyum verða føroyskir pengaseðlar nýttir, sum ikki eru fevndir av hesari fráboðanini.

Danski tjóðbankin og danskir myndugleikar vilja í samstarvi við grønlandskar og føroyskar myndugleikar, bankar og smásølur tryggja, at heimkallanin av eldru seðlarøðini og 1000-krónuseðlinum tekur atlit til ávís staðbundin viðurskifti og staðbundnar reglur. Hetta kann til dømis vera frástøðan millum bústað og banka umframt serligar ásetingar viðvíkjandi markinum fyri reiðupeningi.

Í Føroyum og í Grønlandi fara innflýggjanarstøð eisini at verða sett upp vegna Danska tjóðbankan, soleiðis at borgarar í Grønlandi og í Føroyum hava møguleika fyri at lata pengaseðlar inn eitt ár aftaná, at seðlarnir fara úr gildi sum gjaldmiðil í samfelagnum.

Serstakt samskiftistilfar fer at verða gjørt sum skjótast, ið tekur hædd fyri hesum viðurskiftum.

Framtíðar reiðupeningur

Tað verður brúk fyri reiðupeningi í Danmark – eisini í framtíðini. Tjóðbankin setur tí tiltøk í verk fyri at tryggja, at reiðupeningur framhaldandi verður ein tryggur og líftarligur gjaldmiðil.

Hvat fer at henda?

- ✓ Tjóðbankin arbeiðir við at geva út eina spildurnýggja seðlarøð við virðinum 50, 100, 200 og 500 krónur. Røðin væntast at verða klár í 2028 ella 2029 og verður framleitt við nýggjastu tøknufrøðini fyri at forða fyri falsan.
- ✓ Allir eldri pengaseðlar givnir út áðrenn 2009 fara úr gildi sum gjaldmiðil eftir 31. mai 2025. Sí seðlarnar á síðu 7-16.
- ✓ 1000-krónuseðilin, sum vit nýta í dag - tann við mynd av Stórabeltsbrúnni og Sólvogninum - fer úr gildi sum gjaldmiðil eftir 31. mai 2025. Sí seðlarnar á síðu 17.
- ✓ Tjóðbankin tekur stigvíst eldru pengaseðlarnar og 1000-krónuseðlin úr umfarinum, sum teir verða latnir inn í bankarnar ella verða nýttir í smásølubúðunum.
- ✓ Eftir 31. mai 2025 vera bert 50-, 100-, 200- og 500-krónuseðilin frá røðini við brúm og fornleivdum (2009-røðin) lógligir pengaseðlar í Danmark.

Pengaseðlar sum fara úr gildi

eftir 31. mai 2025

2009
Brýr og fornleivdir
Bert 1000-krónuseðilin

1997
Andlitsmyndir og kirkjulist
Allir seðlar

1972
Andlitsmyndir og djór
Allir seðlar

1952
Andlitsmyndir og landsløg
Allir seðlar

1944
Býtisrøðin
Allir seðlar

Gildir pengaseðlar

eftir 31. mai 2025

2009
Brýr og fornleivdir
Allir seðlar uttan 1000-krónuseðilin

Uppstigað í 2025

Uppstigað í 2024

Uppstigað í 2024

Uppstigað í 2020

Yvirlit yvir seðlar, sum fara úr gildi, sæst á nationalbanken.dk/fremtidenskontanter

Soleiðis gert tú

- mvið pengaseðlarnar, sum fara úr gildi eftir 31 mai 2025

✓ **Tú kanst gjalda við seðlunum sum vanligt**
Handlarnir hava skyldu til at taka ímóti øllum lógligum pengaseðlum sum gjaldmiðil. Tú kanst tó vera fyrri, at nakrir handlar, vinnulívsfólk og privatpersónar ikki kenna eldru seðlarnar aftur.

✓ **Tú kanst brúka sjálvttøkurnar hjá tínum banka**
I nógvum sjálvttøkum kanst tú ikki bara taka pening út, men eisini seta pening inn. Tú kanst seta bæði 1000-krónuseðlar og seðlar við andlitsmyndum og kirkjulist (1997-røðin) inn á sjálvttøkurnar hjá banka tínum. Nakrar sjálvttøkur taka eisini ímóti enn eldri seðlum. Ver varug/ur við, at mark er fyrri, hvussu stóra upphædd tær einstøku sjálvttøkurnar taka ímóti.

✓ **Tú kanst seta eldri seðlar inn á konto í tínum egna banka**
Tað fer at vera ymiskar mannagongdir fyrri, hvussu einstøku bankarnir fara at bjóða kundunum at seta reiðupening inn á konto. Far inn á heimasíðuna hjá tínum banka og kunna teg um, hvussu tín banki tekur ímóti seðlum.

✓ **Tú ert vælkomin at goyma pengaseðlarnar**
Tú ert vælkomin at goyma eldri pengaseðlar og 1000-krónuseðilin sum samlaralut. Tú skalt bara vera varug/ur við, at teir fara úr gildi sum gjaldmiðil eftir 31. mai 2025.

Tú hevir góða tíð

Eldru seðlarnir og nýggjasti 1000-krónuseðilin eru í gildi til og við 31. mai 2025. Tú hevir tí góða tíð at sleppa tær av við seðlarnar.

31. mai
2025

Hvítvaskreglur

Sambært hvítvaskreglunum hava handlar og onnur vinnulívsfólk ikki loyvi til at taka ímóti reiðum peningi upp á 15.000 kr. ella meira fyrri vørur ella tænastrur. Hetta er galdandi uttan mun til, um tú rindar upphæddina eina ferð ella í avdráttum.

Bankar og vekslingarskrivstovur eru eisini bundin av hvítvaskreglunum. Tú kanst tí vera fyrri, at tú mást skjalprógva ella gera sannlíkt, at tú hevir útvegað peninginn á lógligan hátt.

Um tú brúkar sjálvttøkur, skalt tú vera varug/ur við, at mark er fyrri, hvussu stórar upphæddir tær einstøku sjálvttøkurnar kunnu taka ímóti. Eftirlit verður eisini havt við hvítvaski, tá ið tú setur pengar inn í bankan um sjálvttøkurnar.

Ert tú ikki bankakundi, ella ert tú til dømis útidani, hevir tú møguleika fyrri at lata pengaseðlarnar inn, sum eru farnir úr gildi sum gjaldmiðil, til innflýggjanarstøðini hjá Tjóðbankanum. Hesin møguleikin væntast at gerast atkomuligur við ársskiftið 2024/2025 og fer at halda fram í eitt ár, aftaná at seðlarnir eru farnir úr gildi 31. mai 2025. Nærri kunning fæst í 2024.

Hví er tað neyðugt?

Hví skulu vit hava nýggjar pengaseðlar frá 2028-2029?

Reiðupeningur er framvegis neyðugur í Danmark. Núverandi pengaseðlarnir við myndevnum av donskum brúm og fornleivdum eru framhaldandi ein tryggur gjaldmiðil í dag og komandi árin. Men skulu danskararnir eisini í framtíðini hava álit á reiðupeningin, má sniðgevingin og framleiðslan av seðlunum stöðugt fylgja við tæknifrøðiligu menningini. Tí hevur danski tjóðbankin sett í verk at menna eina nýggja seðlarøð.

Hví fara eldru seðlarnir úr gildi?

Allir pengaseðlar, sum eru givnir út síðan 1944 og til í dag, eru gildir gjaldmiðlar, og handlar og fyrirkur hava skyldu til at góðtaka teir sum gjald. Men serliga seðlar, sum eru givnir út áðrenn 2009, kunnu í roynd og veru nýtast ógvuliga ymiskt.

Eldri seðlar, sum eru komnir út áðrenn 2009, kunnu vera truplir at rindavið í handlum og í borgarligum handli, av tí at fáir borgarar og handilsstarvsfólk

kenna teir aftur og kenna seg tryggan við at taka ímóti teimum. Nakrir eldri pengaseðlar kunnu nýtast í sjálvttøkum og kontantskipanum í handlum, meðan aðrir ikki kunnu nýtast.

Tað er ikki gagnligt, at allir gildir pengaseðlar ikki kunnu nýtast á sama hátt í samfelagnum. Óvissan um, hvussu teir ymisku pengaseðlarnir kunnu nýtast, er í vanda fyri at skaða álitid á reiðupeningi í framtíðini. Tí hevur Tjóðbankin avgjørt at seta eldri pengaseðlar úr gildi eftir 31. mai 2025.

Hví fer 1000-krónuseðilin ikki longur at vera partur av donsku seðlarøðini?

1000-krónuseðilin er ikki neyðugur fyri at styðja uppundir tryggum og lítarligum gjaldi í Danmark. Hetta kemst eitt nú av, at reiðupeningur í dag í minni mun verður nýttur at rinda við, og at virðið á kontantgjaldi oftani er minni enn 500 kr. Samstundis seta hvítvaskreglurnar mark fyri, hvussu stórt gjaldið kann vera í reiðupeningi.

Stigvísa avtøkan av 1000-krónuseðlinum fer at minka um tørvin á smápengum í handlum. Harvið verður tað lættari hjá handlumum at handfara smápenngar uttan at avmarka móguleikan hjá borgarunum at rinda við reiðupeningi.

Samstundis metir lógreglan, at 1000-krónuseðilin í størri mun enn aðrir seðlar verður brúktur til at styðja uppundir fíggarlig lógarbrot av ymiskum slag.

Ansa eftir svindlarum

Ver varug/ur við, at svindlarar kunnu royna at fáa teg at flýggja reiðupening út við til dømis at siga, at teir koma frá Tjóðbankanum ella tinum banka.

Ver eisini varug/ur við, um onnur biðja teg um at veksla ella seta pengar inn fyri tey. Tú ert í vanda fyri at viðvirka til álvarsligt fíggarligt lógarbrot.

Pengaseðlar, sum fer úr gildi

eftir 31. mai 2025

Allir pengaseðlar givnir út í 1944, 1952, 1972 og 1997 fara úr gildi sum gjaldmiðil eftir 31. mai 2025. Tað sama er galdandi fyri 1000-krónuseðilin úr 2009-røðini.

1944

Býtisrøðin

1952

Andlitsmyndir
og landsløg

1972

Andlitsmyndir
og djór

1997

Andlitsmyndir
og kirkjulist

2009

Brýr
og fornleivdir

5 krónur

Hesin seðilin kann ikki setast inn á kontu. Hann hevur verið ógildur sum gjaldmiðil síðan 1954.

10 krónur

Upprunalig útgáva frá 1944. Hesin seðilin kann ikki setast inn á kontu. Hann hevur verið ógildur sum gjaldmiðil síðan 1954.

Uppstigað útgáva frá 1947. Hesin seðilin kann ikki setast inn á kontu. Hann hevur verið ógildur sum gjaldmiðil síðan 1954.

50 krónur

Givið út í 2 útgávum. Ljóst lilla og myrkt lilla.

100 krónur

Givið út í 2 útgávum. Ljóst grønur og myrkt grønur.

500 krónur

Røðin var framleidd í loyndum í 1943 og 1944. Hon var nýtt til at býta um pengar í 1945 beint aftaná, at 2. veraldarbardagi endaði. Forsíðuna á flest øllum seðlunum teknaði listamálarin og teknarin Gerhard Heilmann.

Virði

5, 10, 50, 100 og 500 krónur

Sermerki

5 krónur

Givið út: 1945
Stødd: 130 x 72 mm

Myndevni:
Flættað fimmtøl | Skreytrósar við lítla ríkisvápninum í miðjuni.

10 krónur

Givið út: 1945-1947
Stødd: 131 x 80 mm | 130 x 80 mm

Myndevni (uppstigað útgáva):
Taraprýði | Skreytrósar við lítla ríkisvápninum í miðjuni.

50 krónur

Givið út: 1945
Stødd: 156 x 100 mm

Myndevni:
Bátur við fiskimønnum | Skreytrósar við lítla ríkisvápninum í miðjuni.

100 krónur

Givið út: 1945
Stødd: 156 x 100 mm

Myndevni:
Taraprýði randað við springarum | Skreytrósar við lítla ríkisvápninum í miðjuni.

500 krónur

Givið út: 1945
Stødd: 174 x 108 mm

Myndevni:
Bóndi aftan fyri plógv drigin av hestum | Skreytrósar við lítla ríkisvápninum í miðjuni.

1952 Andlitsmyndir og djór

Úr gildi eftir 31. maí 2025

5 krónur

10 krónur

Upprunalig útgáfa frá 1952. Hesin seðilin kann ekki setast inn á kontu. Hann hefur verið ógildur sum gjaldmiðil síðan 1954.

Uppstigað útgáfa frá 1954.

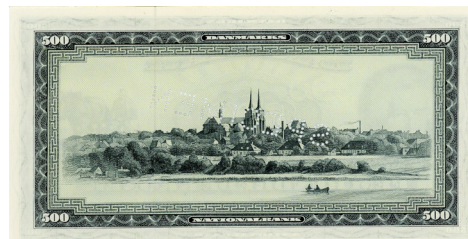
50 krónur

100 krónur

500 krónur

Sniðgevingin á seðlinum kom í lag í samstarvi millum arkitekt og grafikara Gunnar Biilmann Petersen, teknara hjá Tjóðbankanum Gunnar Andersen og arkitekt Ib Andersen. Pengaseðlarnir vísa andlitsmyndir av kendum danskarum á forsíðuni og landsløg á baksíðuni.

Virði

5, 10, 50, 100 og 500 krónur

Sermerki

5 krónur

Givið út: 1952

Stødd: 125 x 65 mm

Myndevni:

Thorvaldsen og marmorsteinmyndin "Tær triggjar yndisgudinnurnar" | Vor Frue Kirke, Kalundborg.

10 krónur

Givið út: 1952/1954

Stødd: 125 x 65 mm | 125 x 71 mm

Myndevni:

H. C. Andersen og storkareiður frá Asminderød | Egeskov Mølle.

50 krónur

Givið út: 1957

Stødd: 153 x 78 mm

Myndevni:

Ole Rømer og Rundetårn | Stenvad langdys á Djursland.

100 krónur

Givið út: 1962

Stødd: 155 x 78 mm

Myndevni:

H. C. Ørsted og kumpass við einum ravmagnsleidningi | Kronborg.

500 krónur

Givið út: 1964

Stødd: 175 x 90 mm

Myndevni:

Christian Ditlev Frederik Reventlow og bóndi við hesti og plógv | Roskilde Dómkirkja.

1972 Andlitsmyndir og djór

Úr gildi eftir 31. maí 2025

10 krónur

20 krónur

50 krónur

100 krónur

Givið út í 2 útgávum

Uppstigað útgáva frá 1995

500 krónur

1000 krónur

Á forsiðuni á seðlunum síggjast graveraðar andlitsmyndir við støði í málningum eftir danska listamálaranum Jens Juel. Djórini á baksíðuni á seðlunum eru gjørd eftir vatnlitsmyndum og tekningum eftir teknara og arkitekti Ib Andersen og teknara Gunnar Andersen hjá Tjóðbankanum.

Virði

10, 20, 50, 100, 500 og 1000 krónur

Sermerki

10 krónur

Givið út: 1980

Stødd: 125 x 72 mm

Myndevni:

Cathrine Sophie Kirchhoff | Æða í skreytbúna.

20 krónur

Givið út: 1980

Stødd: 125 x 72 mm

Myndevni:

Pauline Tutein | Gráspurvar.

50 krónur

Givið út: 1975

Stødd: 139 x 72 mm

Myndevni:

Engelke Charlotte Ryberg | Karpa.

100 krónur

Givið út: 1974/1995

Stødd: 150 x 78 mm

Myndevni:

Sjálvsmynd Jens Juel | Firvaldur "reytt tignarband".

500 krónur

Givið út: 1974

Stødd: 164 x 85 mm

Myndevni:

Ókend kvinna, helst Franziska Genoveva von Qualen | Ferføtla.

1000 krónur

Givið út: 1975

Stødd: 176 x 94 mm

Myndevni:

Thomasine Heiberg | Íkorni.

1997

Andlitsmyndir og kirkjulist

Úr gildi eftir 31. maí 2025

50 krónur

Givið út í 2 útgávum

100 krónur

Givið út í 2 útgávum

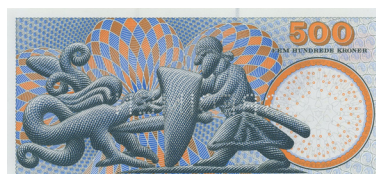
200 krónur

Givið út í 2 útgávum

500 krónur

Givið út í 2 útgávum

1000 krónur

Givið út í 2 útgávum

Teknarin Johan Alkjær hjá Tjóðbankanum sniðgav seðlarnar. Á forsiðuni sýggjast andlitsmyndir av donskum listafólkum og vísindafólkum, meðan baksíðan er prýdd við myndevnum frá mentan og kirkjulist.

Virði

50, 100, 200, 500 og 1000 krónur

Sermerki

50 krónur

Givið út: 1999/2005
Stødd: 125 x 72 mm

Myndevni:
Rithøvundurin Karen Blixen |
Rossmáður í Landet Kirkju í Tásinge.

100 krónur

Givið út: 1999/2002
Stødd: 135 x 72 mm

Myndevni:
Tónaskaldið Carl Nielsen | Basiliskur
úr Tømmerby kirkju í Vester.

200 krónur

Givið út: 1997/2003
Stødd: 145 x 72 mm

Myndevni:
Sjónleikarin Johanne Luise Heiberg |
Leyva frá apsis í Viborg Dómkirkju.

500 krónur

Givið út: 1997/2003
Stødd: 155 x 72 mm

Myndevni:
Atomalísfrøðingurin Niels Bohr |
Stríðsklæddur riddari og dreki frá
doyrifuntinum í Lihme kirkju.

1000 krónur

Givið út: 1997/2003
Stødd: 165 x 72 mm

Myndevni:
Myndlistafólkini Anna og Michael Ancher |
Kappingarmynd úr Bislev kirkju.

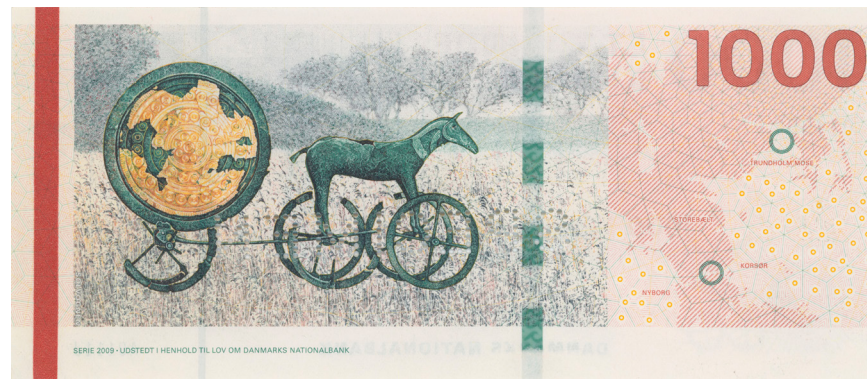
2009 Brýr og fornleivdir

1000 krónur

Forsíða

Baksíða

Karin Birgitte Lund hefur sniðgivið myndevnini á öllum seðlunum í røðini. Evnið er danskar brýr og fornleivdir.

Á 1000-krónuseðlinum sæst Stórabeltsbrúgvín og Sólvognurinn úr Trundholm Mose.

1000-krónuseðilin er einasti seðilin úr røðini, sum fer úr gildi eftir 31. maí 2025.

Virði

1000 krónur

Sermerki

1000 krónur

Givið út: 2011

Stødd: 165 x 72 mm

Myndevni:

Stórabeltsbrúgvín | Sólvognurinn úr Trundholm Mose.

Meira fæst at vita á
nationalbanken.dk/fremtidenskontanter